

Становище на Анастасия Игнатова

1. Как да посрещнем нуждите на настоящето без да излагаме на риск възможността бъдещите поколения да посрещат своите собствени потребности?

Насърчаване на социалното предприемачество – префокусиране от натрупване на икономическо богатство за собствениците/на облаги при потреблението към позитивно социално въздействие насочено към добруването на гражданите, грижата за животни и за природната среда.

Демографската тенденция, както в България, така и в цяла Европа, налага спешна пренастройка на обществените системи. Целта е да се генерират условия за естествено пренасочване на инвестициите отвъд натрупване на икономическо богатство за собствениците или облаги при потреблението на клиентите, към позитивна социална промяна, независимо дали е свързана с добруването на гражданите, грижата за животни или за природната среда .

Един от начините за постигане на това е насърчаването на социалните предприемачи. Те са новаторски, находчиви и ориентирани към резултати. Черпят от най-перспективните идеи, както в бизнеса, така и в нестопанския сектор, за да развият стратегии за позитивно социално въздействие. Такива предприемачески лидери се обособяват във всички сектори: в големи и малки бизнеси и организации, в традиционни и в иновативни обединения, в материалното производство и духовно ориентирани дейности.

Държавната подкрепа (респективно намеса) следва да е минимална, но гарантирана във формата на:

- информационна равнопоставеност и открити данни;
- администрация със съзнанието, че служи на гражданите;
- поддържане на гаранционни фондове по три приоритета: 1. иновации и развойна дейност; 2. образование (обучение в умения/ компетентности за живот до 16 г.; възможности за обучение в социално отговорно предприемачество в гимназии, колежи и университети - 16 до 25 г.; финансиране на безплатни онлайн курсове, стипендии за отлични постижения и платени стажове); 3. активно промотиране на брандинг „България за света” (слоганът е условен).

Съсредоточаването и стимулирането на социално отговорни инвеститори, чрез пренасочване на цялостната визия към позитивно социално въздействие, е един от начините да посрещнем нуждите на настоящето без да излагаме на риск възможността бъдещите поколения да посрещат своите собствени потребности.

2. Как да гарантираме, че подкрепата за нуждаещите се достига не само до най-широк кръг от хора, но и до най-уязвимите?

Подобряване на комуникацията и взаимодействието между институциите, местните власти и регионалните социални програми (публични и частни) чрез изграждане на 1) единна електронна информационно-отчетна система за справедлива подкрепа за нуждаещите се и 2) интернет донорски платформи с регионално картотекиране и обратна връзка, като не се забравя, че основният ресурс трябва да бъде съсредоточен към стесняване на кръга от нуждаещи се за преминаване от социално подпомагане към адекватно социално включване.

За да бъде подкрепата за нуждаещите се „справедлива“, т.е. да достига не само до най-широк кръг от хора, но и до най-уязвимите, преди всичко трябва най-уязвимите граждани и общности да бъдат локализиран и получената информация надлежно комуникирана на наднационално, национално, регионално и местно ниво.

Стъпки в гореизложената насока биха могли да бъдат следните:

- Изграждането на единна електронна информационно-отчетна система, която да съдържа база данни за нуждаещите се и статистика за получената до момента подкрепа. Статистическите данни са диференцирана в зависимост от източника на подкрепата - държавни, регионални, местни проекти, подкрепа осъществена изцяло с финансовата помощ на Европейския съюз, смесени проекти. За да може всички тези данни да бъдат предоставяни и актуализирани своевременно необходимо е съдействието на всички институции и организации осъществяващи подобни инициативи, което е постижимо с изработването и прилагането на подходяща нормативна уредба.

- Изграждане на интернет донорски платформи с регионално картотекиране и обратна връзка, социалните мрежи и редовно актуализирани достъпни визуализации на прилагането на социалните програми могат да позиционират администрацията и гражданите в практическа откритост. По този начин всички заинтересовани биха черпили опит и добри практики и най-важното – на регионално ниво ще бъде избегнато припокриване и подпомагане на един и същи групи нуждаещи се. Комбинацията с базата данни за нуждаещите се от единната електронна информационно-отчетна система ще донесе и търсеното решение -гаранция, че подкрепата за нуждаещите се достига не само до най-широк кръг от хора, но и до най-уязвимите. Възможно е платформата да бъде интегрирана в основната електронна информационно-отчетна система.

Подкрепата за нуждаещите се в най-добрия случай отчита спецификите на отделните региони в страната и е важно да се базира на прецизна и редовно актуализирана карта на регионалния ресурс, инвестиционни перспективи и всички регионални социални програми – публични и частни. Паралелно следва да се прилага комплексна оценка при предоставяне на материална подкрепа за лица и семейства в неравностойно положение, която отчита конкретиката на местната общност. За да има траен ефект, подпомагането следва да има и нотка на възпитателен ефект. Например подкрепата на семейства с деца в неравностойно положение, дори и да е чисто материална, трябва да

се извършва по начин или да бъде комбинирана с други дейности, които да поощряват доброто родителство.

Основният ресурс и капацитет следва преди всичко да бъде съсредоточен в максимално бързото и рязко стесняване на кръга от нуждаещи се за преминаване от социално подпомагане към адекватно социално включване. Най-добрият инструмент за това е повишаване на образователното равнище. Инвестициите за придобиване на умения/ компетенции за живот за нискоквалифицирани лица - маргинализирани общности, емигранти, мигранти, различни етнически групи - следва да бъдат целево насочени към личностно и професионално развитие за трайно установяване на пазара на труда. Те ще бъдат полезни, само ако обучението се планират и провеждат в партньорство с всички заинтересувани страни – работодателски организации, местна администрация, граждански организации. Този подход гарантира едновременно адекватност на пазарните нужди, контрол и прозрачност, както и обществена подкрепа за успешна интеграция на повече бенефициенти на социалните програми. Добре би било да се прилага паралелно с целеви мерки за използване на потенциала на ключови сектори като разкриване на зелени работни места, информационни и комуникационни технологии или предоставяне на услуги, които дават ефект на заетостта и социалната закрила.

3. Ролята на гражданското общество за устойчиво развитие: Всеки трябва да бъде представен – всеки трябва да сподели отговорността.

Стимулиране и популяризиране на доброволчеството с хуманитарна насоченост, като една от формите на гражданското общество с непосредствено отражение върху устойчивото развитие – първа стъпка към осъзнаване на споделената отговорност.

Гражданското общество е общност на активни осъзнати граждани, обединени от конкретна кауза и удовлетворение от споделените усилия в името на тази кауза. Една от формите на така определеното гражданско общество, даваща непосредствено отражение върху устойчивото развитие е „хуманитарното“ доброволчеството .

Насърчаването на доброволчески инициативи, като патронаж на хора със специфични потребности и деца без родителски грижи, работа и грижа за деца в неравностойно положение, незрящи и възрастни хора и други - е един от сигурните инструменти гарантиращи директна възможност за участниците да усетят и осъзнаят резултатите и отговорността от своите действия. Нещо повече службата със свои знания и труд за добруването на хора с по-малък шанс в живота или за опазване на природните ресурси, включително в местната общност, е отлична възможност за всеки гражданин да култивира лидерски умения, да усвои уникална опитност и открие нови перспективи.

Този тип гражданско общество има своето измерение под формата на международен доброволчески обмен. Важното за България обаче е да бъде популяризиран на местно, защото доброволчеството създава модели за подражание като контрапункт на чисто

консуматорските стереотипи. Така ще се увеличи и масата от хора, осъзнаващи колко важно е да си част от гражданското общество, да бъдеш предствен, но и да вкусиш резултатите, респективно отговорността.

Как да стимулираме и популяризираме доброволчеството в България?

-Макар и все още плахо доброволчески инициативи започват да си пробиват път в училищата, предимно като извънкласна форма на занимания за развиване на социални умения и превенция на зависимости и агресия. Темата към момента отсъства в университетите (с малки изключения), а те могат да предложат курсове за обучение на доброволци и сертифицирана практика в страната или в международни доброволчески природозащитни и хуманитарни мисии, както и да станат домакини на изложения от типа „кариера с кауза“.

-Въвеждане на ефективна правна регулация, като възможност за развитие е една от задължителните стъпки, които следва да бъдат предприети в тази насока.

- Доброволческата дейност такава, каквато е сега, може да бъде много улеснена, ако се създаде интернет платформа с актуална информация за локални проекти и организации, с база данни на доброволци и координатори по места. Има организации и компании работещи с доброволци, но нямат ефективна връзка помежду си.

Утвърждаване на работещи механизми за публичната подкрепа и популяризация на доброволчеството като важна проява на солидарност и гражданска активност би открило нови възможности като форма на обучение и личностно израстване на младите хора. Така се дава шанс и на пенсионирани специалисти и временно незаети да осмислят своите знания, умения и таланти. Служенето в екипи с кауза, често многообразна по своите родови, социални, етнически или генерационни нагласи. Това е кауза, която култивира личностна устойчивост, грижовност и уникална опитност за автентична гражданска реакция на предизвикателствата на времето. Това е най-прекият и бърз начин всеки един от нас да сподели отговорността.

Чрез формирането на групи за натиск гражданите задават необходимостта от промяна. Чрез своя доброволчески принос гражданското общество доказва, че промяна е възможна и то има капацитета да я осъществи.

➤ Кои за Вас лично са най-важните 6 от 16 възможни теми от глобалното проучване на ООН „Моят свят“ и защо?

- Подкрепа за нетрудоспособните хора
- **Достъпна и здравословна храна**
- Политически свободи

- По-добър транспорт и пътища
- По-добри възможности за работа
- **Действия срещу климатичните промени**
- Телефонен и интернет достъп
- Защита срещу престъпността и насилието
- Равнопоставеност на половете
- Свобода срещу дискриминация и преследване
- **По-добро здравеопазване**
- Надеждна енергия у дома
- **Добро образование**
- **Достъп до чиста вода и канализация**
- Честно и отговорно управление
- **Опазване на горите, реките и океаните**